

winkelpuizen was de verf als het ware met emmers er tegen aan gesmeten . . . Gehele straten waren huis aan huis volgekladderd met V's, hakenkruisen, letters NSNAP en spreuken als: 'Duitsland wint', 'Smous', 'Hier huist de loge'. 'Opoe zwom over'.¹

'Ik heb gezien', aldus de Bredase journalist Bert Voeten,

'hoe de WA en het uitschot dat zich in de SA-groepen der NSNAP verzameld heeft, de verf met volle emmers tegen de gevels wierp. Men ging zelfs op de ladders staan en goot de menie van de eerste verdieping af naar omlaag.'²

In Zandvoort drong op 24 juli een groep WA-mannen des avonds de woning van de burgemeester binnen die getracht had te verhinderen dat zijn huis voor de tweede maal beklad werd. Hij werd er door zes WA-mannen met gummistokken, leren riemen en een stoel afgerost. Een-en-twintig leden van de WA en vier van de Nationale Jeugdstorm die bij dit incident betrokken waren, werden door Lages, chef van de *Sicherheitspolizei und SD* te Amsterdam, die onmiddellijk een onderzoek kwam instellen, naar het concentratiekamp Schoorl gezonden³; ook elders, met name in Rotterdam, werden WA-mannen die het al te bont gemaakt hadden, door de *Sicherheitspolizei* gearresteerd, maar dat alles baatte niet. Voorhoeve zelf constateerde begin augustus dat de voortgezette actie dusdanige vormen aangenomen had 'dat niet anders dan van vandalisme gesproken kan worden'; straten en pleinen waren tot 'een mesthoop' geworden, zodat de gehele actie 'een echte anti-propaganda geworden' was.⁴

Notabene had de Nederlandse overheid net in die tijd een campagne tot het inzamelen van oud papier ingezet! Dat krantenpapier schaars werd, wist men op alle redactie bureaus. Verf was voor particulieren nog maar heel moeilijk te krijgen. Men ergerde zich aan de immense verspilling waarvan de Duitse V-actie getuigd had. Er werd ook de spot mee gedreven: 'Bij Kalk-maar begint de victorie.'⁵ De met de Duitse actie samenhangende aanplakbiljetten werden spoedig afgescheurd of er werd een grote 'W' op geschreven (de *Sicherheitspolizei* meende dat die contra-actie 'in Friesland

¹ 'Rapport betreff. V-actie te Breda' (verm. 23 juli) (a.v., 277). ² Bert Voeten: *Doortocht. Een oorlogsdagboek 1940-1945* (1946), p. 63. ³ De plaatselijke commandant van de WA werd later door een der z.g. vrederechters tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld. ⁴ Ronschrijven, 6 aug. 1941, van Voorhoeve aan de kring-en groepsleiders van NSB, WA, SS en Jeugdstorm (NSB, 199). ⁵ H. Mees: *Mijn oorlogsdagboek* (1945), p. 170 (25 juli 1941).